

תיקוני עירובין

גליון שאלות הלכתיות

המתחדשות מידי שבוע בבדיקת העירובים השכונתיים

גליון מס' 157
שבט תשע"ח

מוקד העירוב
בארץ הקודש
054-84-833-20

בגדר. במצב כזה אם לא יעשו עירוב, אין אפשרות לקחת עוגה או כיבוד לחדר, ולא לעשות שום פעילות מחוץ לחדר סגור, אם שכחו איזה פריט, או אפשר להעבירו בשבת, אין לקחת סידור או טישו, ועוד עשרות דברים שאדם לא שם לב שהוא ממלטל כל כך הרבה חפצים, בעיקר כשנמצאים באירוח, ובפרט באופן שהחדר נפרד מחדר האוכל.

במקרה זה היה ברור לסמינר שהם ישלמו כל מה שצריך בשביל לעשות עירוב, כי אי אפשר שכל הבנות לא יטלטלו שום דבר, ואי אפשר להביא את הבנות לידי מכשול ח"ו. אבל לפני שהמוקד שלח את הצוות, הם מצאו מישהו שהכירו מהצפון שאחראי על עירוב שכונתי, והוא עשה להם את העירוב, עם חוטים שקשר למבנים, ולחיים מפולגיל, ונילון עבה למחיצה, ועוד. לאחר השבת הם סיפרו שהאחראי הגיע שבועיים קודם לתכנן את העירוב במשך כשעתיים וחצי. ובערב שבת עבד במסירות יחד עם בנו במשך כשש שעות, מעשר בבוקר עד השעה 4 סמוך לכניסת השבת, וברגע האחרון נסע לביתו לקבל את השבת. כל מי ששומע כזה דבר, מתפעל מגודל ההשקעה והמסירות של האחראי, למען שמירת השבת של אחרים. הכסף שהם שילמו, לא יכול להביא כוז מסירות והשקעה, שאדם יעזוב את המשפחה בערב שבת, ויילך לעשות עירוב במשך כ"ב הרבה שעות. אין בידינו אלא להעריך את יראת שמים ואחריות של הערבות של עם ישראל, המפעמת אצלו ואצל אנשי העירובים המסורים.

לחי מפולגיל שנועשה באחד המתחמים בעפון

עשרה ידונים הלכתיים בעשיית שתי צורות פתח ופתרונותיהם

בקבוצה השנייה, היתה משפחה שערכה שבע ברכות במלון בתוך יער ירושלים, וההנהלה אמרה שהמתחם מגודר בגדרות טובים. אבל כשהגיעו שבוע קודם לראות את המקום, ראו שרק סמוך לשער יש גדר, ואח"כ הוא פתוח ליער בכמה מקומות. ההנהלה הרגיעה אותם שלא יגנובו שום דבר, אבל הם הסבירו שלא זה העניין אלא הם צריכים אותם לעירוב לשבת. אחד מבני המשפחה התקשר לחבירו שאחראי על עירוב באחת הערים, והוא הפנה אותו אל מוקד העירוב. במקרה זה היה מדובר בשני מבנים הרחוקים זה מזה כמאה מטרים. והיה צריך לעשות צורות פתח לאורך הכביש, כדי לחבר ביניהם. המוקד בדק את המקום בתצלום אוויר, ושלה את אחד מבני המשפחה שגר קרוב, לצלם ולשלוח תמונות. ע"ז הברק של המוקד העריך את התכנית, והגיע ביום חמישי עם ציוד מורחב של הלחיים הניידים, גדרות וכלים, שיתאימו לכל מיני אפשרויות שיצטרכו לעשות, ועם אמצעים לחיבורים זמניים באופן שלא יפגום בקירות של המבנים. בשלב ראשון ערכו תכנית, בשלב שני קשרו את החוטים, והעמידו גדר לפי הנצרך, ובשלב שלישי העמידו את הלחיים כמוכונים תחת החוטים.

במהלך העבודה היו עשרות הלכות שנידונו כיצד להעמיד את צורות הפתח והגדרות, והרבה פתרונות יצירתיים בחיבורם. לתועלת הקוראים המעיינים, ולתועלת העוסקים בעירובים, נביא כאן חלק מהם, כדי ללמוד ולהקיש מהם למקרים אחרים, להיות עירני ולשים לב להלכות הנוגעות למעשה.

באיזה אופן מעקה שנמצא בחלל הפתח פוסל

א. בצורת הפתח הראשונה, חיברו את החוט מהבנין לעמוד תאורה. קשרו את החוט למעקה במרפסת, כדי שלא לעשות חור בקיר. והעמידו לחי צמוד לקיר הבנין. אבל לא היו יכולים לחבר אותו לקיר. במקרה זה מצאו פתרון, לקשור את הלחי באויקונים למעקה שהיה שם. והנה מעקה לפעמים מהווה בעיה כשהוא בתוך הפתח. אבל זה רק כאשר הוא מחיצה, והיינו גבוה יי טפחים, והברזלים סמוכים תוך ג' טפחים שיש בהם לבד, משא"כ במעקה שהוא רק פס אחד (ראה בתמונה), אין לו דין מחיצה ואין בו חשש אם הפתח (החוט) עובר מעליו.

לחי צמוד למעקה, ומעקה בחלל הפתח

ב. אבל יש מקרים שחוששים במעקה שהוא ברזל שוכב על שני עמודים, שהמעקה נחשב לצורת הפתח, ובשונה הלכות למון הגרח"ק שליט"א (בהוספות סי' ש"ג סי"א) כתב בשם החזו"א שאם צוה"פ עוברת על צוה"פ העליונה נפסלת (משום שהתחתונה היא כמחיצה בתוך הפתח). וע"ש שכתב ששמע שגם התחתונה נפסלת, ותמה על כך. וכך נוקטים להחמיר שע"פ העליונה נפסלת. וא"כ המעקה יחשב צורת הפתח מתחת הפתח ויפסול את צורת הפתח של העירוב. אלא שבמקרה זה המעקה שקרוב לקיר, אין לו עמודים, ולכן אינו נחשב כלל פתח ואינו פוסל. אבל המעקה שבצד השני של שביל הכניסה, יש לו עמודים, והוא יכול להחשב פתח, וא"כ יפסול את צוה"פ של העירוב שמעליו.

האם יש חשש שהעירובים נפסלו בשבת של סערת רוחות וגשמים
בימים אלו שבחסדי ה' הגשמים והרוחות פוקדים את הארץ, רבים שואלים ומתעניינים, האם יש יותר נזקים לעירוב, או האם בשבתות סוערות צריך לחשוש שמא נפסל העירוב.

והנה התשובה לענין זה אינה תשובה אחידה לכל המקומות, כי יש מקומות שהעירובים בנויים בצורה חזקה, עם רוב גדרות חזקות או קירות, ומעט חוטים שנמצאים במקומות שאינם סמוכים לעצים, והחוטים טובים ומתוחים, ואז אין השפעה כ"כ לרוחות ולגשמים. לעומת זאת יש מקומות שהעירובים בנויים ברמה אחרת, שיש בה תמיד תיקונים, ובזמנים כאלה של רוחות וגשמים הם מתקלקלים הרבה יותר. וכן יש מקומות שהעירוב בנוי על יותר ממאה חוטים, שחלקם עוברים בין העצים, ושם החשש גדול יותר שענף יפול ויקרע את החוט. ויש מקומות שהגדרות יכולות ליפול. אי אפשר כ"כ לאמוד מראש, באיזה עירוב יש חשש יותר, ובאיזה עירוב פחות, רוב הנזקים באים בהפתעה, וככל שיהיה יכולת להשקיע בתיקון טוב יותר, יפחתו הנזקים, והחששות לבשרות העירוב בזמנים אלו.

בשבוע האחרון נפגשו עם אחראי על עירוב שכונתי באחת מהשכונות בירושלים, ועברנו ליד גדר איסקוריט לבנה ארוכה המשמשת למחיצות העירוב. האחראי הצביע על הגדר וסיפר, שבשבת הסוערת (פרשת שמות), הרוח הפילה קטע גדול מגדר זו, יותר מ' אמות, ופסלה את העירוב. אלא שבס"ד במקום הזה שנופרץ יש גם קיר נמוך, שיש בו גובה ' טפחים לפי שיעור רח"ך, כך שלפחות נשאר העירוב לפי שיעור רח"ג. אילו היה רק גדר, העירוב היה פסול לגמרי.

עלויות התיקונים מנוקי הרוחות והגשמים

הנה נגד דבר כזה, אין כמעט מה לעשות, כאשר רוח סערה עושה דברו, יש הרבה דברים שסובלים מנוקים, עצים, גנות, דודי שמש, כבלי חשמל, ועוד. ואחד מהדברים הוא גם העירוב.

אלא ההבדל הוא, שבדברים הגשמיים יודעים להתמודד עם הסבל, וכל אדם מבין שאם קרה לו נזק, הוא צריך לספוג ולשלם את התיקון שלו. אם הוא לא יתקן את כבל החשמל, לא יהיה לו חשמל, ואם לא יתקן את דוד המים, לא יהיו לו מים לרחוץ. משא"כ כשקורה נזק בעירוב, בדברים הלכתיים, קשה לנו לחוש את הסבל, להרגיש שאם לא נשלם את הנוק, העירוב לא יהיה מסודר, לא נוכל להוציא דבר מהבית, בטוחים שהאחראי יעשה משהו, וגם אם זה לא יהיה הכי טוב, מסתפקים במה שיש.

על הנושא הזה אנו צריכים עדיין לעבוד, להרגיש את החסרון בדברים ההלכתיים, כמו החסרון בדברים הגשמיים. אם העירוב לא כל כך טוב, זה כמו שהחשמל בבית לא דולק טוב, או מערכת החימום אינה מחממת כראוי. במצבים אלו אנו נשקיע ונביא בעל מלאכה מוסמך, לבדוק ולתקן עד שישתדר. כך אנו מתנהגים בדברים הגשמיים, שהם חיי שעה, ק"ו שצריך לנהוג כן בדברים של קיום ההלכה, שהם חיי נצח, נשקיע ונדאג שיהיה בעל מלאכה, ובעל הלכה מוסמך, לבדוק ולתקן, להוסיף ולחזק, שיהיה עירוב מסודר ומהודר.

חומרת סידור העירוב לקבוצות שנוסעות לשבתות

בגליון 155 הזכרנו את הנושא של משפחות וקבוצות שנוסעות לשבתות לישובים, למקומות שאין בהם עירוב כלל, או שאינו כפי ההלכה שהורה המש"ב ופוסקי זמננו, ואינם דואגים לסדר עירוב פרטי למקום שמתארחים בו, ובמקרים רבים מביאים את בני המשפחה לנסיון קשה מאוד, להיות כל השבת במקום שאסור לטלטל בו, ולצערנו רבים באים לידי מכשול בחילול שבת רח"ל.

הדברים האלה חוזרים על עצמם, פעם אחר פעם. יש קבוצות שרק מעט אברכים מתוך האורחים מבררים על העירוב, ויש קבוצות שהמארגנים מבררים על העירוב, ושומעים שאי אפשר לסמוך על העירוב הכללי, ומבינים את הצורך לעשות עירוב פרטי, אבל אינם מוכנים לשלם את ההוצאות הכרוכות בכך, ולבסוף או שלא עושים כלום, או שנותנים לאחד המשתתפים שאינו יודע את ההלכות לעשות כפי הבנתו, והתוצאות בהתאם.

הרבנים המכירים את מצב העירובים, אומרים לנו לחזור ולעורר את הציבור, לדרוש מהמארגנים, מהשייכות והסמינרים, בתי הספר והמשפחות, להשקיע את הסכום הנדרש להביא מומחה לעירובים שיסדר עירוב טוב ובזמן. חייבים להבין שהענין הזה הוא חלק מועות התקציב של שבת כזו. שמירת ההלכה, היא אצלינו חלק בלתי נפרד מהפעילות החינוכית. וגם בשבת של שמחה משפחתית, אין שמחה בלי שמירת כל גדרי ההלכה.

השעות רבות בסידור העירוב עד סמוך לשבת

בשבוע האחרון היו שלש קבוצות במקומות שונים בארץ, שביקשו ממוקד העירוב לסדר להם עירוב במקום האירוח. קבוצה אחת היתה מסמינר בירושלים, שנסעו לישוב בצפון, ישוב שאין בו עירוב כלל, ומקום האירוח הוא כמה מבנים נפרדים, שאינם מוקפים

אבל גם בזה ההוראה להתיר, מכיון שהמעקה לא נעשה לשם פתח, הרי זה כדבר שנעשה לאחוזיקי תקרה, שאין לו דין פתח עד שיחשוב עליו שיהיה פתח, ולכן גם אינו מקלקל. ואמנם יש מחמירים בהלכה זו בעירובים השכונתיים, שלחומרא הוא נחשב פתח לקלקל. אבל כאן היתה עוד סיבה להתיר, ע"פ מש"כ החזו"א שצוה"פ באור כלומר שאינה מחוברת למחיצה כלשהי, אינה כשרה, ולכן המעקה הזה שבצד השני, שאינו סמוך למחיצה בשני קצותיו, אינו כשר לצוה"פ, ואינו פוסל [יש מחמירים גם בזה, ואכמ"ל, ויש לצרף שאין בתוך החלל גובה י"ט טפחים לשיעור חזו"א, וצוה"פ שאין בה חלל י"ט אינה כשרה]. לפי כל זה, הצוה"פ של העירוב כשרה לכתחילה.

הנשחט פתחי שימאי בחיבור הלחי

ג. כדי להעמיד את הלחי באותו מקום, היה צריך להעמיד את הלחי אחורי המעקה, כדי שהנהלת המקום לא תתנגד בטענה שהלחי מפריע לנכנסים. ונשאלה השאלה האם אין בעיה של פתחי שימאי, כשיש מוט ברזל של המעקה שמחובר ללחי. והתשובה היא שאם מדובר על לחי קבוע ומצב קבוע, באמת מחמירים בעירובים השכונתיים שלא יהיה דבר מחובר צמוד ללחי מצדו הפנימי [בחלל הפתח], ואע"פ שאינו חלק מהלחי, חשובים שמחמת קביעותו הוא קובע צורה משונה ללחי היוצר את הפתח. אבל במקרה כזה שמדובר בדבר זמני, ההוראה היא שאינו קובע צורה, ולכן אין בה בעיה של פתחי שימאי.

[עוד יש מקפידים מחמת דין פתחי שימאי, שלא יבלוט בצד הקידומי, אפילו דברים המחוברים את הלחי, כגון בריגים שבולטים באופן חריג, או חורים גדולים לקשירת הלחי. וגם על זה הקפידו בעשיית העירוב הזה, ועשו את החוטמים והקשירה בצדדים, באופן שאינו במקום שהחוט עובר על הלחי, שהוא עיקר הלחי.]

יציבות הלחי מטעמי הלכה, ופתרונות

ד. דרך אגב נציין גם משהו מהחלק הטכני, לתועלת העוסקים והמבנים. הרי הלחי הנ"ל מחובר רק בשני אוקונים באמצע, וא"כ בדרך כלל הוא יכול להתנדנד קדימה ואחורה, ודבר זה יכול להיות בעיה במקרים שונים מנכסה סיבות, א. אם יהיה עקום מידי כלפי פנים, כתב החזו"א (סי' ע"א ס"ק י"א) לאסור בלחי [בשונה מעמוד שנחשב כיפה]. ב. אם יתנדנד ברוח, יהיה פסול של מחיצה שאינה עומדת ברוח (שעה"צ סי' שס"ג ס"ק י"א). ג. יכול לזוז ממקומו ולא יהיה מתחת החוט. ד. שיהיה ראוי להעמיד דלת של קש.

הפתרון שבדרך כלל צריך לעשות, לחבר אותו גם בחלק התחתון. אבל במקרה זה לא היה שייך לחבר אפילו למרצפות שבקרע. יש עוד פתרון, להניח אבן כבידה למטה, שהיא תרחיק את החלק התחתון לקיר [באופן שהלחי לא יהיה עקום מאד]. וכן עשינו שם במקום אחר שלא עוברים בו. אבל כאן שמדובר בשביל שבו נכנסים לבנין, הרי זה בור ברשות הרבים, לכן לא היתה אפשרות לחבר את הלחי למעלה או למטה. במצב זה המתקין עשה פתרון מיוחד, שעשה את החורים שבלחי קצת יותר גבוהים מהמעקה, ועי"ז שיהיה את האויקון, הוא יצר לחץ כלפי מטה, ואז הלחי נצמד חזק בין המעקה לקרקע, ולא היה אפשר להזיזו כלל. בצורה כזאת הספיקו שני האויקונים לייצב את הלחי בצורה חזקה.

ה. במקומות אחרים באותו עירוב השתמשו בקרשים דקים יותר (דיקט עבה, 3 שכבות), כדי להקל על המלאכה, אבל זה רק במקום שיש ללחי חיבור למעלה ולמטה בצורה חזקה, משא"כ במקום כזה שהלחי אינו מחובר לקיר, השתמשו בקרש עבה. כי צריך שתהיה ללחי יציבות, כדי שיהיה ראוי להחזיק דלת של קש, כמבואר בשו"ע (סי' שס"ב ס"א).

סידור צמח שעושה מחיצה בחלל הפתח

ו. דבר נוסף שהיה באותה צורת פתח, שלא היה שום מקום שאפשר שהיא לא תעבור על מחיצה, במקום אחד היה קיר ארוך בגובה 90 ס"מ, ואח"כ היה מסלעה העשויה לנוי, שהיתה כחל המלתקל בגובה מטר. רק מקום אחד היה שאפשר לעבור על צמח, אלא שגם הוא היה בגובה מטר. ואי אפשר לקצוץ ממנו, כיון שהוא שימש לנוי, ולדבר כזה אין רשות מהנהלת המקום. ועי"ז המתקין של מוקד העירוב מצא פתרון, שבסמוך לשבת יקח חוט, וימשוך את הענפים של הצמח בעדינות, ויקשור אותם לצד, באופן שתחת החוט יהיה רווח של יותר מג' טפחים, שהצמח שתחתיו אינו בגובה י"ט טפחים, ואחרי שבת יסיר את החוט שקושר והצמח יחזור למקומו. בצורה כזו אפשר להכשיר את העירוב ואינו פוגע בצמח כלל.

מעלת הלחיים גם בעמודי התאורה

ז. הצד השני של החוט הזה, קשור לעמוד התאורה מהסוגים החדשים, שהחלק התחתון שלו בולט כשני ס"מ, והעמוד ישר מאוד. ידוע שבמצב כזה אפשר לקשור את החוט מסביב לעמוד, ואע"פ שהוא מן הצד, יש להכשירו מכה שהוא מעל גביו של החלק המתרחב, באופן שאינו מתרחב בלאתכסוף חלק (צורת הרוט), אלא החלק המתרחב בולט ממש, שהוא עשוי מעמוד צר בתוך עמוד רחב.

אבל גם כאן הבודק של המוקד הורה להוסיף לחיים. והסביר את הסיבה לכך. כיון שאם לא יוסיף לחי, ורק החלק המתרחב הוא הלחי, זה אמנם מעל גביו ללא ספק, אבל א"כ הלחי הוא רק הבליטה שהיא שני ס"מ בלבד, ואם החוט יתנדנד שני ס"מ, הוא ייצא מרוחב הלחי, וכידוע שהמשנ"ב הביא מחלוקת בענין חוט מתנדנד, והחזו"א (סי' ע"א ס"ק) כתב לפסול אותו כמנוע כזה, ובעירובים השכונתיים מקפידים על כך מאוד. ולכן כאן שבאים לעשות עירוב מהודר, יש לחשוש לכך שהחוט יתנדנד בשיעור כזה, ובפרט שמדובר בחורף, ובוירושלים. לכן כדי שהעירוב יהיה מהודר, הוסיפו לחיים גם לעמוד התאורה.

ח. בהצמדת הלחיים, שוב לא היה אפשר להבריג לעמוד, כדי לא לגרום לנוק או סימן, ולכן השתמשו בקשירה לעמוד. והנה במצב כזה כשקושרים את הלחי בחוטמים,

לעמוד תאורה שהוא עגול, גם אם הקשירה תהיה מהודקת מאוד, הלחיים יכולים להסתובב עליו, ואז יכול להגיע מצב שילד יגע בו ויסובב אותו, והלחי לא יהיה מכוון מתחת החוט, ויפסל. לכן במקרה כזה צריך להשתמש באויקונים דוקא, [ולעשות את החורים קרובים למרכז, כדי שהאויקון יהיה כמעט כולו צמוד לעמוד], וכיון שהאויקון הוא מפלסטיק גמיש, וההידוק שלו חזק, זה יכול להגיע למצב שקשה לסובב את הלחי. [וכן צריך לחבר כל לחי בפני עצמו, ולא שני הלחיים שמשני הצדדים יחד, וגם זה כדי שהאויקון יצמד כמה שיותר לעמוד, ויצור תפיסה חזקה].

בנוסף לכך, הבודק הדרוך את אחד מבני המשפחה לפקוח עין לפני שבת, שלא אירע שינוי במיקום של הלחי מסיבה כלשהי. והוסיף לו, שבעירוב צריך שיהיה בשטח מישוהו שיועד לפחות איך צריך להיות, שידע לשאול אם יש בעיה, עירוב זה לא דבר שעושים והולכים, כי יכול לקרות גם דברים חריגים, ובשביל לסמוך עליו בשמירת שבת, צריך לדאוג לכשרות ככל האפשר.

בליטת הסלע בין החוט ללחי שצמוד אליו

ט. עד כאן דיברנו על צורת הפתח הראשונה, ומכאן נעבור לצורת הפתח השנייה. החוט יצא מאותו עמוד תאורה, וקשרו אותו לגוע של עץ שנמצא במעלה ההר. בצורה כזו לא היה ניתן לעשות צורת הפתח עד העץ, כי היא כמפלס גבוה יותר, והצלע של הסלע משמש כמחיצה המחלקת את הפתח. לכן

לחי על גלע של סלע, החוט קשור לעץ

העמידו לחי למטה על צלע הסלע. ואע"פ שהחוט קשור למעלה בעץ, זה כשר. כיון שאין משמעות למקום של קשירת החוט באופן שיש לחיים, וצריך רק שיעבור במכוון מעל הלחיים, שהם במקום העמודים.

י. בלחי הזה שהיה צמוד לצלע הסלע, ג"כ היו דברים שצריך לשים לב אליהם. דבר ראשון לדעת לכוון את המקום המדויק של הלחי, וזה בעזרת מכשיר המדידה (הבקבוק והמחט), כי במראה העין קשה למצוא את המקום הנכון, בפרט שהגובה והעצים משבשים את שדה הראיה הנכון. דבר נוסף שרצו להצמיד את הלחי לסלע, ואז בעזרת המכשיר הבחינו שמעליו יש בליטה בסלע, כיון שאינו חצוב בצורה ישרה, והבליטה הזו יכולה לשמש כהפסק בין הלחי לחוט.

בדין זה כתב המשנ"ב (סי' שס"ג ס"ק ק"א) שאם יש גג המפסיק בין הלחי לחוט, הוא פוסל. משום שהיסוד של כשרות הלחי, שע"י גוד אסיק רואים כאילו הוא עולה עד החוט, ואם יש גג באמצע הוא עוצר את הגוד אסיק, ויוצא שהלחי לא מגיע עד החוט [ובמק"א ביארנו דרך נוספת בהבנת דין זה]. לפ"ז דנו פוסקי זמננו, מה שיעור הבליטה שנחשבת כגג. דעת מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל, שגם דבר קטן מפסיק, [ומעשה שהיה בכבל שחמל שעביו כ-4 ס"מ בלבד]. ודעת מרן הגר"נ קרליץ שיבדלח"ט, שפחות מטפח אפשר לומר שאינו מפסיק, כיון שהגג הכי קטן שמצאנו, הוא אהל לשתבת טפח, ואהל לטומאה טפח. וא"כ למעשה לכתחילה משתדלים להקפיד גם על פחות מטפח, ולכן במקרה זה הוסיפו עוד קרש מאחורי הלחי, כדי להרחיק אותו מצלע ההר.

עוד היה באותו מקום שיח קטן מעל צלע ההר, שגם הוא בלט בדיק במקום שהחוט עובר. וכיון שמדובר בצמח בר שאין בו צורך, הסירו אותו מהמקום.

הנה עד כאן ביארנו את הדינים שהיו כרוכים בעשיית שני צורות פתח בלבד, ולמדנו את הפתרונות היצירתיים וההלכתיים במקום כזה, יחד עם שמירת הרכוש וחסם של הנהלת המקום. יש עוד הרבה להאריך על המשך עשיית העירוב שבס"ד יחד עם האבירים המיוחדים של מוקד העירוב, ארכה יחד עם התכנית, קרוב לשלוש שעות בלבד. אבל אין כאן מקום להאריך עוד בענין.

העירוב שנפל באמצע שבת

הקבוצה השלישית שהוזכרו בתחילת הדברים, היתה ישיבה מקרית ספר שנסעה לישוב באזור מירון, והעירוב שמה אינו כשר לפי הוראות מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל ופוסקי זמננו, לכן הם ביקשו ממוקד העירוב שיסדר להם עירוב בין המבנים, לפחות בין חדר האוכל, מטבח ובית הכנסת, שביניהם חייבים להעביר אוכל ושאר דברים. אך מכיון שמדובר בנסיעה ארוכה, ההוצאות היו בהתאם, והם חיפשו דרך אחרת להסתדר. בתחילה הם ביקשו מאחראי על עירוב אחר שהם הכירו, והציעו לו חדר אירוח לו ולמשפחתו, על דעת שיעשה להם עירוב. אבל הוא אמר שידרש ממנו להמציא אבירים רבים שיתאימו לעשיית עירוב זמני, ואין תחת ידו כ"כ הרבה לחיים וכלים מתאימים, אלא אם ירכשו אותם במיוחד. בסופו של דבר הם לא הביאו גם אותו, ואמרו לאחד מהמשתתפים שיעשה עירוב לבד, ולאחר השבת הם סיפרו, שבאמצע שבת זה כבר נפל, ולא היה להם עירוב.

הנה הדברים האלו מלמדים אותנו, על מקרים אלו של שבתות מאורגנות, שחייבים לקחת בחשבון גם את העלויות של עשיית העירוב. וכמו כן נלמד מנכך על הפן ההלכתי, כמה צריך ללמוד ולדעת, להיות עירני ובעל נסיון אפילו בעשיית עירוב זמני, כדי שיעשה בהלכה ובהיודור המקובל.

המגבית בעיצומה, להמשך הפעילות של "מוקד העירוב" ברחבי הארץ
תרום כעת בהוראת קבע קטנה, וטול שותפות במצוה הגדולה
 ניתן עדיין לתרום את אחזקת הרכב, שמשמש לעשרות עירובים מידי שנה
ניתן לתרום במכשירים של "בדרים פלוס" או "קהילות", ע"י
חיפוש - "מוקד העירוב". וכן במערכת בטל 073-2757-008

מוקד העירוב השכונתי
 קו מידע הלכתי ומידע אקטואלי על נבולות העירוב השכונתיים
 ניתן לקבל את העלון במייל כשר, לשלוח בקשה ל- AB83320@GMAIL.COM

קול העירוב - 0799-333-845

